

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

Előfizetni az év folytán minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: HALASI-ÚTCZA, 17. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCZA, 184. SZ.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel árleengedés adatik.

Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Kilátás és előrelátás.

A politikai világ a holtidény vége felé közeledik, s ilyenkor a politikával foglalkozó hazafiakat, különösen pedig az újságírókat közönséget az előérzetek ama különös fajtája fogja el, mely általában új pálya kezdetén a pályázó embert szokta áthatni.

A harc, melyet a különféle ellenzéki szellem évek hosszú során át folytatott alkotmányos kormányunk s a parlamenti többség ellen, szöszéken és sajtóban egyaránt, s mindenütt szertelenül, s a mely az országgyűlés ülészakának berendezése után önkéntes fejtörést tartott, nem sokára újból fog kitörni, újult erővel és szokott kiméletlenséggel.

Ha eme ellenzéki harcok eddigi taktikáját tekintjük, szomorú érzet fog el bennünket, s kiknek hazafiságunk nemcsak szájraképzésben áll, azon tapasztalásra is segített, hogy észrevegyük: miként a magyar társadalmat emészti ezen szenvedélyes támadások nemzeti előhaladásunk útjában állanak, s legjobb erőinket bénítják meg.

Mit tapasztaltunk?

Azt, hogy a csüggedést, a kétségbeesést és lemondást hirdették. Igyekeztek a nemzet hitét megingatni politikai vezéreiben, állítván ezekről, hogy megcsalják, hogy rossz irányban vezetnek a nemzetet. Mindazokat, kik a magyar politika élén állottak, ügyetleneknek, gonoszoknak mondták, jellemüket, becsületüket kétségbe vonták, s úgy tüntettek fel minden bajt, mint az ő jóslatuknak beteljesülését. Sárbarángatták a tekintélyeket s a társadalmat minden kitűnőségét izzóba vették. S mi lett az eredmény?

Az, hogy a magyar politikai élet sok kitűnősége visszavonult, s közéletünk oszlopférfiai egész sorát a nélkül vesztette el, hogy utánnok mások következtek volna. Az eszmékért való küzdelem önös célok elérésére indított gyűlölködésnek adott helyet. A közszellem meglazult s a politikában való részvétel varázsát vesztette, s mint belső surlódások mellett mindenütt a világon osztály és fajgyűlölet vette kezdetét.

Igy keletkezett az antisemita mozgalom, mely egyébként alig nevezhető, mint a politikai és társadalmi bomlás nyilvánulásai egyikének.

Ekkép ütögeti fejét a panslavizmus, mely ugyan előbbivel együtt még ma inkább csak intelmül, mint rémképül szolgálhat, de hogy ama politikai hajszák mellett ki fog fejlődni mind a kettő, ma már azok is érzik, kik a szenvedélyek tüzeit szitották.

Mit kell tehát tennünk, kik kevésbé gyűlöljük az ellenséget s inkább szeretjük hazánkat?

Mindenekelőtt részen kell állanunk s elejét kell vennünk ama mélyreható izgatottságnak, mely a kormány és országgyűlési többség elleni jogos küzdelem mezébe takart törekvésekkel csak alkalomra les, hogy utat nyisson bomlasztó művének, a mikor aztán a nemzetellenes tényezők is előállanak.

Aztán gondolóra kell vennünk, hogy a kép, mit az ellenzéki lapok hazánk állapotáról, a nemzet szenvedéseiről mindennap festenek, csaknem minden ízében képzeleti, melyet a valóságban hiába keresünk. Fontolóra kell vennünk, hogy ha azon hazaellenes működéseknek, melyeket a kormánynak és pártjának tulajdonítanak,

csak egy század-, egy ezredrésze volna igaz, Magyarországnak már léteznie sem lehetne.

E végre a legszükségesebb, hogy a nagyban elharapózott bajnak, hogy t. i. kormánypárti, vagy jobban mondva az ellenzékkel, különösen ennek szélsőségeivel épen nem rokonszenvező értelmes okos embernek, vagy ne olvassák az ellenzéki lapok hercehurcával telt hasábjait, vagy ha már az audiatur et altera pars elvénel fogva az ellenzéki lapokat megolvasni szükségesnek ítélik, — mi is annak tartjuk, — ezek mellett ne hanyagolják el a kormány és többsége mellett küzdő lapokat sem; hiszen helyes ítéletet különben semmi-féle irányban maguknak nem formálhatnak. Különösen arra figyelmeztetünk, hogy az ellenzéki lapok előfizetői, olvasói és napi vevői túlnyomó többségben nem ellenzékiek. Már most, ha mindazok, kik az ellenzékkel, különösen annak szélsőségre hajló elemeivel nem rokonszenveznek, egy szép napon nem fizetnek elő ezen párt lapjaira, sem azokat meg nem veszik, hanem sorakoznak a meggyőződésükhez közel álló, különösen pedig az azt képviselő lapok körül, legelőször is azt következik be, hogy az ellenzék nem fog azzal dicsekedhetni, hogy az országban, a nemzetnél neki van többsége, az országgyűlési többség pedig erőszakolt. Ezt annyival inkább kötelessége volna megtenni a szabadelvű párt minden tagjának, mert egyrészt bizonyos, hogy a leglármásabb ellenzéki emberek miatt éhen halhatna meg az ellenzéki lapok legtöbbször, — mert ezeket valóban mi tartjuk fenn egyrészt feles számú előfizetővel, másrészt napi vevőkkel, — másrészt pedig az

ellenzéki érvek ismeretére csakugyan elegendő az, mennyit olvasókörök, pártklubok által járatott ellenzéki lapokból merithetnek. De kötelessége azt tenni a mi pártunk tagjainak annyival is inkább, mert ez által épen úgy gyengítenék az ellenzékot, a mint ők gyengítik az által, hogy a mi lapjainkat elő nem fizetik, meg nem veszik, tán nem is olvassák (csak lopva titokban), s mi gyengítjük az által, hogy magunk sem fizetjük, tán nem is olvassuk saját pártunk lapjait.

Azután következik, hogy igyekezzünk mindenkor azon lenni, hogy a kormányhatalmat s az ahhoz tapadó többséget erősítsük.

A hol a kormányhatalom és az azt támogató többség nem erős, ott a nemzetellenes törekvések mindég és mindég újra kezdődnek. Ott azonban, hol egység és erő szemlélete lekötve tart minden bomlasztó erőt, politikai és társadalmi előhaladás, az ország anyagi és culturalis fejlődése van biztosítva.

Magyarországnak ott a keleten sokkal komolyabb hivatása van, semhogy meddő pártharcokra vesztegesse erejét. Annál fogva óva intünk mindenkit, hogy az ellenzék eddig üresnek, hiúnak bizonyult ízelmeivel magát ezen tútra se hagyja tévútra vezetni.

Okulhattunk a 14 éves izgatások eredménytelenségén, okulhattunk különösen abból, hogy e 14 éves ellenzéki munkálkodásnak nem volt egyéb eredménye, mint az az apathia, mely a magyar emberrel hátat fordított magolnap a politikának.

Függeszszük szemünket nemzeti céljaink felé s lelkiismeretes összeha-

TARCZA

A Szabó János regénye.

— Méltóságos uram!... Én... Szabó János — javítás... előléptetés... hűga... nem, unokahúga...

Itt aztán elakad egészen. Hamvas, ifjú arcát élénk pir borítja el, térdei megcsuklanak s a kalapjának álla alatt megkötött szalagja úgy megremeg, úgy megrezeg a keblén.

A méltóságos úr föltekint irataiból s közeledik az ifjú leányhoz, ki előtte áll.

Közeledik, egész közel megy hozzá. Bátorítja, megfogja a kezét is. Kérdezősködik tőle, mi járatba van, mért kereste föl.

A leányka még mindig oly dadogó, zavart szókban válaszol.

A méltóságos úr nem igen van hozzászokva az ilyen beszéldehez, rendesen el is kergeti az ilyen kérelmezőt, de most csak elhallgatja, tudj az isten, jól is esik neki hallani.

Megszírogatja a leányka puha bársony arcát, megcsipenti kis gömbölyű, gödrös állát, gyöngéden megfogja a kezét s odavezeti a pamlagra.

— Tehát a Szabó János ügyében jött?
— Igen, méltóságos uram.
— És hát ki az a Szabó János?
— Hát hisz itt van a méltóságos úr irodájában.

— Úgy, tudom. Irnok.
— Igen, méltóságos uram.
— S előléptetését 'óhajtana?
— Igen, méltóságos uram.
— S kegyed a hűga neki?
— Igen... nem...
— Unokahúga?
— Az az, hogy...

— Csak olyan távolabbi rokona lesz?...
— Igen, méltóságos uram!...

S elpirul, elpirul arca, el homloka, egészen haja tövéig, el piciny füle is, egészen a hegyéig, ha nem szégyenlené, tán az a könnyesepp, mely fátyolt húz szemére, ott görögne le a két orezáján... a méltóságos úr oly különös tekintettel kísérel utolsó szavait.

— És aztán nem hagyja magát, azért sem...
— A Szabó János már régi ismerősöm nekem, méltóságos úr, nagyon régi. Ott laktunk nagyon sokáig egy házban, sok évekig, még mikor szegény anyám élt... akkor ismerkedtünk meg, hogy az beteg lett, Szabó János lejár virrasztani mellette, mikor olyan nagynehéz beteg volt... mikor meghalt, kis adósságom is volt, Szabó János rám erőszakolta, kifizette... aztán együtt maradtunk azután is, egy házban laktunk... Szabó János mindig lejár hozzám és hát... és hát...

A leányka egészen tübebe jött, hogy igazolja magát a méltóságos úr előtt, de most, de most! ugyan édes istenem, már hogy ne akadott volna megint el...

De a méltóságos úr épen a folytatásra kíváncsi s türelmetlenül kérdi:

— És hát...
— És hát... most jegyesem... igen...
És úgy pironkodik, úgy szégyelli magát, úgy szeretne eltűnni most innét... de hát hogy is ne?

Föláll a pamlagra s megint azon az alázatosan könyörgő hanggal kezdi:

— De hát, míg elő nem léptetik... azért bátorítottam a méltóságos úrhoz fordulni... már olyan rég várja... nemsokára a születése napja lesz... hátha az én kérésem fogatosb lenne... úgy szeretném meglepni...

A méltóságos úr könnyedén visszaerőszkolja a pamlagra, kérdezősködik egyet-más után, hát ő mivel foglalkozik, varrogat, dolgozik-e sokat, hol a lakása, ezt megkérdi kétszer is.

A méltóságos úr olyan finom, olyan leereszkedő; a leányka hova-tovább leveti bátortalanságát, lélekkel válaszol a kérdésekre, eszeveszt kezdi el mindenről, a mi eszébe jut, a mi nem is ide tartozik s a méltóságos úr hallgatja, mint a kinek egyéb dolga nincs is.

Végre ismét megszírogatja arcát, megcsipenti megint állát, a kezét megszorítja, s megigéri, hogy ő maga utána fog járni a Szabó János dolgának s biztosra veheti, hogy minél előbb megkapja az előléptetését.

A fiatal leány pedig egy kedves kis mosoly kíséretében könnyedén meghajítja magát, kilebeg az ajtón, s a vén ajtónállónak, kitől még az előbb oly remegve kérdezősködött a méltósága után, jókedvében még fittyet is hány.

A budai várkert egyik, Pestre néző részét nevezik ellipsznek. Katonatisztek szegény özvegyei, szegény hivatalnokok, kik nem akarják a pénzüket költeni, meg más ilyenek szokták leginkább látogatni.

Egyik, a várfalhoz közeledő padján egy fiatal ember ül kényelmesen elnyújtózva, fejét karjára hajtva, s egész élvezettel fújva annak a valódi két krajczáros rövid szivarnak a füstjét, melyet bizonyára csakis mint különös kivételt engedett ma meg magának.

Nem kell valami éles szem hozzá, nem hiszem, hogy bárki is menne el előtte, a nélkül, hogy vissza ne fordulna még egyszer, hogy jól megnézzé magának azt az arcot, melyen oly éles vonásokban van a megelégedettség, a boldogság kinyomata.

Valóban ritka arc.

Az egész fő egy mosoly. De nem az a visszataszító, ostobaságot, bárgyúságot jelentő mosoly, melyet annyi emberen látni s mely mintegy oda látszik kövülve lenni az arcra;

nem, ez a mosoly most szállt oda az arcra s ezt a mosolyt csakis a boldogság idézhette elő.

A fiatal ember nem látszik észrevenni a visszatekintő főkét, nem látszik tudni fölöle, hogy figyelem tárgya kezd lenni, egész figyelmét lekötö a bodor füstfelhő, melyet most eresztett ki ajkán; azt követi, azt kíséri pillantásával.

S a füst elvezeti szemét a bólogató falombra, a falombról a kis madárra, mely ott cseveg, ott csattog neki már mióta, s ő nem akarja észrevenni.

Pedig a kis madár ott feje fölött szintén csak azt csattogja, a mivel az ő feje, szíve, lelke, mindene tel van. S a mint jobban figyel, a mint jobban neszel, ime ugyanazt suttogják, ugyanazt beszélgetik a falombok is egymásnak, egy meghallja, továbbadja a szomszédjának, s ez így megy galyról-galyra, lombról-lombra. Az egyik hórihorgas ág még a szomszéd falomb közé is átnyújtja hosszú nyakát s meg-súgja annak is nagy titokban.

— Nézd, a Szabó János 600 forintos irnok lett. Tegnap még háromszáz volt.

S ez így megy körös-körül, fáról-fára, lombról-lombra, míg bejárja a ligetet:

— A Szabó János 600 forintos irnok lett.

S a madárka se rest. Megnyitja hangos torkát, s ágról-ágra ugrándozva berepíti a ligetet s a kit elől-utol talál, széltiben-hosszában, mindenkinek elmondja:

— A Szabó János 600 forintos irnok lett.

A déli nap előbújik a kis báránylegelek mögül, hova pihentetni rejtőzött egy kicsit, sugari átszűrődtek a zöld lombokon, egyenesen odasütnek Szabó János arcába s csodálni látszanak, milyen nagy úr lett a Szabó Jánosból, s még ők magyarazzák, ezek a mindentudó napsugarak, a lomboknak, a madaraknak, hogy ohó, ti kis ostobák, mit tudtok ti tulajdonképen arról, mi is egy 600 forintos tiszt voltaképen. Nem olyan könnyen megy ám az! Egy eszten-

sonlítás tegyük: közeledtünk-e vagy távoztunk azoktól.

Ha a közeledést vesszük észre, — a minthogy azt kell észrevennünk, — ne tántorodjunk, maradjunk hűvek az alaphoz, melyet nem a mostanság dulakodó szóharcok, hanem Deák Ferencz s méltó társai, kik életüket, vagyoniukat tették a hazáért kockára s minden idejüket annak felvirágoztatására, boldogítására szentelték — teremteték s hagyták ránk örökül.

Szóval igyekezzünk azon, hogy kormányunk erős, többsége tartós legyen, akkor lesz békéje társadalmunknak, — ez pedig záloga az előhaladásnak, mivelődésnek és vagyonosodásnak, — melyre törekednünk kell.

— r — r.

Arról, a mi nincs.

Nagyon sok tárczairól jajgatást olvastunk már, a melyik azon kezdődött, hogy „nyakamon a szedőgyerek s tárcza még nincsen” —, hogy már most ő mit csináljon, mikor egész éjjel bálban volt és végre addig jajgat a szedőgyerek miatt, míg a jajgatásból lesz tárcza is, bálutódítás is és a szedőgyerek is megelegszik.

Ilyen nagy hatalmasság az a szedőgyerek! Hátha még nem is a szedőgyerek, hanem maga a főhatalmasság, a szerkesztő ír rá az emberre, és még csak nem is a tárczáját kéri, a mitől kivált így hónap utolja felé egyikünk másikunk ugyan egy sóhajtás nélkül is megválna, hanem egyenesen azt kívánja, hogy írjunk neki egy közérdekű cikket, még pedig hamar. Még csak arra sem enged időt, hogy valamiféle bába vagy annak hiányában — a legújabb divat szerint — komédiába elmenjünk, hogy aztán legyen mit kifogásolni vetnünk a cikk készen nem léte miatt és végre irhassunk a clownok bakugrásairól, a mi — mint arról a körösi-útea végén este 1/2 óra körül bárki is meggyőződhetik — csakugyan közérdekű.

Erről hát nem írhatunk. — De ki is poscskólna a mai világban a tentát és nyomdafestéket arra, hogy a társadalom balságait ostorozza, mikor minden divatból történik. — Legjobb megnyugodni benne, hogy majd ki megy a divatból, mint ezernyi sok más. Lám a boldog emlékeztető krinolin hogy összezugorodott és a toronymagasságú chignon bucskává törpült alá.

De csitt! mert ez már csakugyan nem közérdek. Pedig Istenem! szinte nehéz olyat találni körünkben, a mi közérdek nem lenne elkezdve a város egyik végén egész a másikig; — de hát minek bolygatni azt, a mi van, hiszen ha rossz is, nekünk jó. A helyett célszerűbb — szokás is — olyanról írni, a mi nincsen, de jó volna ha lenne. De ez ám csak a nagysor! Nem azért, mintha nem volna olyan a mi nincs, hanem azért, hogy mióta Kecskeméten csak újságot nyomtatnak, mindnyájan, a kik csak hivatásból vagy hi-

vatalból abban közreműködünk, hányféle ilyes dolgot szinre hoztunk és bizony tudjuk, hogy csak az eredménytelenségben értünk el teljes eredményt!

Mit tegyünk hát, ha már írni kell? Jertek poros akták, lássuk, nem szunnyad-e még az elmúlt boldogabb világból köztetek olyas valami, a mit mégis — jobb jövő reményében — kár volna végkép elaludni hagyni. Ime megvan. A ezime maga: „Adatok egy létesítendő tisztviselői nyugdíj alaptervezetéhez”, elárulja, hogy ez mégis olyan kérdés, a mire nem kell sajnálni a tintát. Lám még ilyen boldog álmódók is lehetnek, a kik ilyesmire gondolni mernek Kecskeméten, a hol oly sokszor volt alkalmunk látni, hogy a közönség magát a tisztviselői állást tekintette nyugdíjnak és gyakorta a bevásárlásoknál azt vette fő- és csaknem egyedüli indokul, hogy erre vagy amarra ráfér a hivatal. Bizony mélyen érezzük, hogy kell hozzá bizonyos fokú vakmerőség itt ilyet tervelni, a hol egy 1871. april. 17-ikén kelt közgyűlési határozatnak, melylyel azon alkalmából, hogy Nagyványa szab. kir. bánya város nyugdíj-szabályzatát megküldötte, egy bizottság azon utasítással küldetett ki, hogy „hasonló üdvös intézménynek nálunk is életbeléptetésére vonatkozó javaslatát mutassa közgyűlés elé”, azon eredmény lett, hogy az iratok egyszerűen irattárba tétettek.

De már maga ezen feunnebb idézett közgyűlési határozat magában foglalja, hogy az akkori közgyűlés ilyen szabályzatot életbeléptetni akart, sőt annak készítését meg is rendelte és ez már mindenesetre lehet jogos kívánság alap egy hasonlótalmú és célú indítvány megtételére, de még nagyobb indok az, hogy Kecskemétnek a kor ilyes követelményeitől és más városok jó példájától elmaradni nem szabad. Azt pedig, hogy talán nagyon elől járunk, ezáltal épen nem mondhatjuk, mert csak a mi tudunkra Szatmár-Németi, Győr, Soprony, Pozsony, Kassa, Nagy-Bánya, Debreczen, Kőszeg, Szabadka, Kolozsvár, Maros-Vásárhely, Pécs, Nagy-Szombat, Temesvár, Szeged, Arad, Selmecz és Bélabánya városok ebben bennünket messze megelőzték, mert részben ilyen szabályzatot már életbeléptettek, kisebb részben pedig — mint arról bennünket mult évben értesíteni sziveskedtek — munkába vettek.

Csak hogy persze pl. Debreczen és Szeged a nyugdíjszabályzatot egy hatalmas városi alapítvány háttámassal állították, mit amannak gazdagsága, emennek azon időben is nagy forgalma és különleges viszonya könnyebben lehetővé tett, mint az nálunk gondolható volna. De azért mink sem félünk a körülményekkel megalkudni és azon munkálataink alapján, mely már nálunk féligmeddig készen van, jobban mondva a beszerzett adatok alapján bizton el merjük mondani, hogy annak életbeléptetése — ha a jóakarát az intéző testületben meglesz — nagy nehézségbe ütközni nem fog, sem a város nagy megterhelését nem okozza.

A jóakaratan pedig kételkedni nincs okunk. Nemesak azért, mert a város közönsége számtalanszor megmutatta, hogy jóért és nemesért lelkesedni sőt áldozni is tud és akar, hanem azért is, mert alig hisszük, hogy csak

egy ember is legyen, a ki ezen ezél üdvös voltával, hasznosságával és szükségességével tisztában ne volna.

Hiszen mindenfelé azt látjuk, hogy úgy az állam, mint magántársulatok is (még pl. a helybeli takarékpénztár is) sőt még egyes vagyonosabb birtokosok is a saját jól felfogott érdekükben hasonló nyugdíjazásról gondoskodnak. S ha az indokolt ott — épen úgy indokolt a városnál; — sőt itt a hol a törvény értelmében egyes tisztviselők nem is életfogytig, hanem épen csak hat évre választatnak, épséggel megfoghatóan, hogy ha egy tisztviselő, a ki idejét és munkáját a közügynek szentelte, hat év múlva önhibáján kívül kirestauráltatik és minden végkielégítés, vagy esetleg hosszabb szolgálat után minden nyugdíj nélkül bocsáttatik el.

Mindenesetre sokkal többet lehetne várni attól a tisztviselőtől, a ki egyrészt saját személyére, másrészt pedig netalán elhalálása esetén hátra maradandó családjára nézve — ez irányban biztosítva lenne, mint attól, a ki bár minden tekintetben kifogástalanul megfelel is hivatalának, mégis ki van téve annak, hogy tisztújítás alkalmával — minden indoklás nélkül — a hivatalból egyszerűen kifeléjtek, és kifeléjtek úgy, hogy azt előre nem is tudhatja s a míg — ha ez egyáltalán sikerül — előbbi kenyérkeresetét vagy visszaszerezheti, vagy annak megfelelő találat, addig járhat a naphoz ebédre, a holdba vacsorára.

Nem egészséges állapot!

Hát még az mi, hogy nálunk még ma is megtörténik, hogy ha egy érdemeken és folyton a város szolgálatában megköredett tisztviselő kidül, szavazás útján döntetik el, hogy hátramaradt családjának — a különben szokásos — három havi fizetés kiadassék-e vagy ne?

E sorokban csak az érdeklődők figyelmét kívántuk felhívni ez ügyre s különösen a tisztikar figyelmét; — mert bár közös az érdek, mégis első sorban a tisztviselők érdeke ez. Gondolkodjának rajta, hogy miképpen lenne kivihető, legyenek abban legalább munkások, hogy az eszme népszerűvé legyen. Jól tudjuk, hogy épen a legbefolyásosabb tisztviselők között sokan vannak olyanokban, hogy rájuk nézve egy nyugdíj-alap léteztetése vagy nem léteztetése egészen közömbös, de azok is meg fogják gondolni, hogy jól áll a gazdagoknak a szegények érdekében szorgalmatosoknak lenni.

Most pedig egyelőre azzal zárjuk be sorainkat, hogy ezen ügynek a nyilvánosság előtt ismertetése céljából nem sokára mi fogjuk kérni a szerkesztő urat, hogy becses lapjában helyet adni sziveskedjék. *)

A szinügyről.

Néhány hét múlva kezdetét vevén a szini előadások sorozata, önkénytelenül is azon kérdést intézzük magunkhoz, hogy miután városunkban a szinügy megoldatlan kérdése mint afféle tengerikigyó minden évben felüti fejét, vajjon érdemes-e azzal lapunknak ez úttal is foglalkozni azon keserű tapasztal-

*) Mindig nagyon szívesen.

Szerk.

deig ingyen díjnokoskodni, háromig meg 80 krajczár napidijért, másik három át meg egyre kunyorálni, hogy léptessék elő, csak egy kicsit, csak 400 forintra és ime! a Szabó Jánost 600 forintra avandzírozatták. Az már nagy úr, a Szabó János! Nagy bizon! Most már nemsokára meg is házassodhatik majd! Úgy bizon!

S a kis madarak mind odatesoportosulnak körül, a lombos szövevényes ágak úgy nyújtják a nyakukat eléje s úgy megbámulják, úgy megesodálják a Szabó Jánost, hogy hát igazán olyan nagy úr lett belőle, hogy-hogy még meg is fog házassodni. Hm, hm, hm!

S a galyak úgy rázzák a fejüket, a madarak olyan csodálkozó hangokat adnak, hogy-hogy még meg is fog házassodni!

S Szabó János egész nagy komolysággal biztosítja őket, hogy igen, mind úgy van, a hogy a napsugarak beszélnek, egészen úgy. Ingyen díjnokoskodott ő is egy egész eszten-deig, aztán nyoleczvan krajczáros lett, s már olyan régen, három év óta könyörgött mindig, hogy léptessék elő, csak egy kicsit, csak 400 forintra, csak hogy a biztos kenyere legyen meg, a mitől ne lehessen olyan könnyen megfosztani. Mert hisz már három, igen, már három év óta jár be esténként ahhoz a kis szöke leányhoz, a ki, no, a ki...?

Szabó János szeretne hangosan fölriadni örömeiben.

És most! egész váratlanul! Nem is négy-száz, hatszázforintosra léptetik elő. És épen a születése napján! Hahaha!

Nem állhatja meg sehogye, hogy fel ne kacagjon örömeiben! S a madarak százszor, ezerszer ismételik a kacaját; a vén fák pedig úgy szegénylenik, hogy ők nem oszthatóznak benne; úgy szeretnének vele együtt kacagni, s megeröltetik magukat, hogy legalább az egész liget együttesen nagy hanggal adja vissza a kacaját.

No de most már nem is tartóztatja vissza semmi, semmi a világon, hogy az ő kedves...

Oh! a homlokára üt, hogy henyé, ő itt bohó észszel. Fölngrik hirtelen a padról, s otthagya a ligetet, ott a madarakat, a falombot, a napsugarat, hiszen neki régen, régen ott kellett volna lenni... ott... ott...

De, hogy is felejtkezhetett meg erről?

Valahol a Mátyás-útczában, ott is a harmadik emeleten (negyedik nem volt), ott lakott Szabó János. A mellette levő szoba ajtaja pedig azé a kis szöke leányé volt, a ki... a ki már bizonyosan vár Szabó Jánosra, — gondolja Szabó János.

Azért ugrott fel oly hirtelen.

Menjünk be a kisasszony szobájába, mit csinálnánk Szabó Jánosnál, úgy is ide igyekszik ő is.

Hát biz a hónapos-szobák nem valami nagy fényvel szoktak butorozva lenni, azt tudjuk mindnyájan. Alaesony, rogyanó kis ágy, valami dedányai szekrény is kerül, egy asztal, meg egy pár szék megteszi.

Bizon a kisasszony nem is tudta, hogy hova ültesse le a... méltóságos urat, mikor először jött hozzá. De a méltóságos úr — történnék csodák is világfolytában — nagyon szerény igényeknek bizonyult utóbb. Megelégedett azzal a háromlábú székekkel, melynek a sánta oldalát eshetőségek elkerülése kedviért ahhoz az asztalhoz kellett támasztani, melyik mellett a kisasszony varrogott.

Ott ült el, néha órahosszat is, s elnézte milyen ördögi sebbel-lobbal szalad az a kis fényes tü a fehér vásznan keresztül. S hány-szor elgondolta, el is mondta, milyen kár azt a kis kezét azzal úgy farszítani.

Bizon a tü nem volt olyan előzékeny mint a méltóságos úr s nem egyszer szúrta véresre a vékony újjakat, hogy a méltóságos úrban

százszor föllázadt az emberszerető érzet s százszor elmondta, hogy milyen kár azért a drága vért, melynek minden cseppje százaranyat ér. A kisasszony, hamiskásan szemé közé kacshintva a méltóságos úrnak, meg is mondta: — Kár, hogy nem fizetik meg...

A méltóságos úr most is ott ül, s sajnálkozik most is.

— Ugyan, az isten áldja meg, tegye már el azt a himzést, s hallgasson reám is egy kicsit.

— De hisz én megmondtam már, hogy ennek készen kell még ma lenni.

— Készen? Hányszor mondtam már, hogy adja nekem, jobban megfizetem, mint bárki más.

— Nagy ára van ennek, nem tudná azt a méltóságos úr megadni...

— Ugyan?...

— A János szerelme... ma van a születésnapja!

— De hisz az én szerelmem már régen az öné úgy is, azt már rég megmondtam, többet az sem adhat, sőt... én meg is fölözöm...

— Vajjon mivel?

— Azt csak itt mutathatom meg, jöjjön ide...

A leányka közeledik a székhez, s a méltóságos úr egy etnit vesz ki zsebéből. A leány kíváncsian hajol reá, a méltóságos úr felpattantja fedelét... a leány önkénytelen szeméihez kap, hogy meg ne vakuljon. Pazar fényt szór szemé közé a gyémánt-ékszer vakító sugára. Aztán ráhajol újra, nézi merően, önfelédten, észre sem veszi, mint fonja sugar deréka köré kövér újjait a méltóságos úr, mint szorítja félkarjával magához, ő csak néz, néz mereven, hozzásimul maga is, s csak akkor ocsúdik föl, midőn a méltóságos úr lecsukja a födelet s odaadja neki, tegye el.

S a leány elfogadja, elteszi, nem utasítja vissza.

latok után, hogy annyi évi tárgyalás, eszmecsere, buzdítás, tervek ajánlgatása és megvitatása semmi eredményre nem vezetett, és szinügyünk mai napság is a legnagyobb fokú bizonytalanságban tengődik! Érezvén, hogy e téren siker nélkül küzdünk, mégis újlag felszínre hozzuk a szinügy kérdését, részint hogy hírlapiról köteleességünket teljesítsük, részint hogy a megoldatlan kérdést az „elposványodástól“ megmentjük.

Több év óta tapasztaljuk, hogy városunkban a szinügy minden jó igyekezet dacára is, kellő pártolásban nem részesül, és ha kutatjuk, hogy mi lehet ennek az oka, a következő eredményre jutunk: 1) anyagi erőtlenség; 2) szellemi szükségérzet hiánya; 3) a közönség követelő természet és a társulatok gyengesége; 4) a bérletek rohamos lejárata.

Az anyagi erőtlenség csak annyiban lehet a pártolás hiányának oka, hogy a közönségnek azon kis része, mely kedvből vagyis szellemi szükségérzetből látogatja a színházat, nem igen tartozván a legvagyonosabbak osztályához, a támogatásban hamar kimerül, és legfőkébb 2 havi bérletet tart ki. Ezen osztály tehát, mint a valódi intelligencia képviselője, kicsiny levén, minden igyekezet mellett sem tarthatja fenn a szinügyet.

A vagyonos osztály városunkban oly számos taggal bír, — mint nagyobb birtokos gazdák, sertéshizlálók, kereskedők, — hogy ha családjá részére mindegyik tag csak 2 havi bérletet tartana: a szinügy sorsa biztosítva volna. — Fájdalom! azonban ezen osztálybeliek legnagyobb része a második pont alá esik, melynél a szinügy iránt a szellemi szükség érzete többnyire hiányzik. Ismerjük el, hogy viriliseink, vagyonos polgáraink nagyobb része nem azon körben nevelkedett, melynek a tele tál és tele erszényen kívül más vágya is volna, és miután már ez így van, e bajon nem segítünk, bármennyit cikkezünk is, hanem várjuk be a következő generációt, mely gondosabb neveltetése folytán az egyoldalú tevékenység kinövéséitől ment leend.

A kecskeméti közönség, már t. i. a színházat buzdító kis közönség, köztapasztalat szerint oly finnyás izlésű, hideg véralkatú, és oly követelő természetű, hogy kívánsága semmi arányban sincs azon pártolással, melyben itt a szinügy általában részesül, sőt mondhatjuk nincs arányban azon műveltségi fokkal sem, melyet Kecskemét az ország többi városai közt elfoglal. Többször láttuk, hogy közönségünk fitymálva bának el oly társulattal és annak egyes kiváló tagjaival, kik Szegeden vagy másutt anyagi pártolásban részesültek és működésük által köztetszést vittak ki. Nehéz volna e túlzott követelés eredetét kikutatni, de azt hisszük, hogy a főváros közelségében nem lehetne azt feltalálni! A társulatok gyengesége az utóbbi évek alatt nem igen szolgálhatott a közönség menteségül, mert legtöbbször úgy képesség, mint szorgalom tekintetében kielégítők voltak. De mi már minden téren csak kiváló művészt óhajtunk látni, naponként ragyogó öltözékekben, folytonosan új meg új darabokban kívánunk gyönyörködni: pedig mindez

S a méltóságos úr másik karjával is körül-fogja, levonja magához s megcsókolja.

S a leány nem vonja vissza ajkát, nem ellenzi.

— De most már mégis az enyém lesz a himzés. Vagy nem?

S erre csak egy válasz lehet s a leány megadja e választ, lehajol s megcsókolja a méltóságos urat.

— Hanem ugy-e csak szép ajándékot kaptál a Szabó János születése napján?

S a leány nem állhat ellen, hogy fel ne kacagjon: hahaha!

A fiatal leány esengő sopranjába éles el-lentétként vegyül a méltóságos úr reszelő basszusa.

De azért az ajtó előtt meg lehet hallani mind a kettőt. S Szabó Jánosnak a szívébe nyilallik, a mint az ajtó előtt meghallja mind a kettőt, kitarja az ajtót, szeméi üvegesedve merülnek a szoba mélyébe, homlokához kap, mintha az örüléstől felne, ajkai mozognak, de hangját nem hallani, megfordul s rohan el.

Fut végig, végig az utcákon, nem hall, nem lát semmit, torkát úgy szorítja valami össze, hogy egy hangot nem tud kiadni, csak a fülében cseng, cseng folyton az a kacaj, egyre, mindig, nem szabadul tőle, hogy a lelke csak úgy sajog belé.

Maga se tudja, hogy jutott a ligetbe vissza. Össze-vissza szaladgálja az utakat s keres, keres valamit, maga se tudja mit, csak hogy nem találja.

A madarkák utána suhannak, nézik, bámulják, hogy ez-e a Szabó János. Nem, ez nem lehet a Szabó János.

Hirtelen megállapodik, újjával homlokára üt, s kibocsátja azt a velőig ható, kinos, kegyetlen kacaját, a mire ha visszagondolok, gúzsba facsarodik szívem minden idege még most is:

Hahaha...

Szántó Kálmán,

mindenfűt igen drága, nálunk pedig épen kivihetlen!

Állandó jogos panasza volt a közönségnek, hogy a színigazgatók a bérleteket rohamosan lejáratták, hetenként 4—5 előadással. Kétségtelen, hogy mi Kecskeméten kisvárosi életet viszünk, családi körben élünk, kicsiny köztünk az úgynevezett garçon életmódúak száma, minek szükségképi következménye, hogy a családi estéket hetenként legalább négyszer megbolygatni iszonyodunk, és beleununk a folytonos zaklatottsággal járó bérletekbe. Színigazgatóink mindeddig, még saját kárukra sem akarták megtanulni, hogy a helybeli közönséget csak úgy lehet havi bérletre többször megnyerni, ha hetenként nem 5 s néha 6, hanem mindig csak 4 előadást tart, és abból Vasárnap mindig bérletszünetre esik. — Azt hisszük, hogy a 4 előadású rendszerrel jobbak volnának az előadások, nagyobb volna a bérlő közönség, és az igazgató jövedelme az egész sáison 6 hónapján keresztül biztosabbá válnék.

Minden elősorolt okok a közönségnek pártolási hajlamára vonatkoznak, de vannak oly körülmények is, melyek a szintársulatok és igazgatók sorsára lényeges befolyással bírnak; ilyenek a szintén aránylag drága bérletek, a helyiség célszerűen beosztása mint helyi okok, továbbá a társulatok nagy száma, célszerű országos szervezet hiánya, a színigazgatók tökéletlensége, a tagok túlságos követelése, az operett imádó elfajult ízlés stb. mint általános okok: de mindezekről egy más alkalommal!

Fővárosi levél.

XXIX.

Heti mottó. — Amerikai missek. — Fogadásom. — A yankeek szerelmesei. — A mi angolunk. — Milyen? — Magyar nóta angol ajkú. — Ujdonság. — Kérdés. — Petőfi-társaság. — Vendégei.

Hep, hep, hurrah! . . .

Körülbelül ez a mottója eheti társaság életünknek.

Volt ugyan elég alkalmunk veszekedni a barométerrel is, mert olyan állhatatos híve az alsó numerusoknak, és kínálkozott elegendő számú őszi élvezet is; hanem azért mi csak angol szívósággal jártunk mindenütt angol vendégeink után — kiáltani: hep, hep, hurrah! . . .

No, mert csak úgy mellékesen akarom megmondani, hogy nagyon sokan, a kik annál a zajos bankettnél a sárga földig itták le magukat francia-champagnerrel az angolok tiszteletére, csak akkor adtak hangot, ha kiáltani kellett.

Hanem levelem folyamán visszatérek még ezekre az angolokra; most egy másik anglus expedícióról akarok szólni, melynek tagja egy amerikai nőprofesszor, egy miliomios bankár felesége és egy gazdag brazil telepitvényes neje volt.

Ez a három mistress egyszer San-Franciskóban arra az ideára akadt, hogy hajóra ülnek és bejárják Európát. Megtették! Utközben azután betévedtek mihozzánk is és a magyar írók és művészek társasága, mely túlságosan loyális, valahányszor kilitása van jót mulatni, bankettet csapott a tiszteletükre! Még egy félórával a bankett előtt abba fogadott velem egy nagyon szellemes barátom, hogy a vendégek nem lesznek ott . . .

Megnyertem a fogadást: ott voltak!

És miért ne jöttek volna el?

Az amerikai nő garde des dames nélkül se tartózkodik jól mulatni! Verdesik is a kopasz szájú yankeek büszkén a mellüket, hogy még egy nemzet férfiai se tudták a nők iránti tisztelettel a nőknek olyan állást biztosítani, mint ők. És van is benne valami, hogy a nyugoti műveltség nagyságával arányosan emelkedik a nők helyzete. Mennél tovább megyünk keletre, mennél közelebb érjük a barbarismust, annál alantabb áll a nő, és mennél jobban haladunk nyugat felé, a kultura édené felé, annál magasabb a nő helyzete.

Igaz ugyan az is, hogy az amerikai nők nagy mértékű önállósága teremtette meg különös excentrikus jellemvonásukat és a nagy szabadság mosta le lelkükről az igazi nőieség elragadó báját, és bár némi merevséggel csodáljuk az amerikai nő önállóságát: mégis — szemérmes önmagamba szállással kérdezhetném — kinek tetszenék egy ilyen nő örökös élettársul? Ki merné ilyen nő kezébe letenni boldogságát? Ki bizná közlünk ilyen nőre szívét?

A bugyellárisomat rábízám; de a szívetem . . .!

Lehet ugyan, hogy ez elfogultság ösapáinktól örökölt uralkodási ösztön kifolyása, de . . .

Hanem azért ne gondolják ám, kedves olvasónom, hogy az amerikai nő ily különös körülmények között nevelődött, nem ismeri azt a kis világot, mely itt dűbög a baloldalon.

A yankee talán még tízezer szerelmes a legcsinosabb budapesti jogászyereknél (hogy azt ne mondjam: kecskeméti huszár önkénytesnél). Az amerikaiak költészete, e meghamisíthatatlan tükre a lélek világának, minden

szavában hirdeti azt a mély tisztelettel párosult szenvedélyt, mely az amerikai költők kebelét a pápaszemes, tudományos nők iránt dagasztja. Soha még egyetlen amerikai regényíró sem mutatott fel öt olyan helyzetben, melyből az európai mételyezett társadalom gyászos jellegű: „asszony, ez a szó minden, a mi rossz” kandikált volna ki. Az ő jellemük mindenütt egy realizált anygal jelleme. Nagyszerű példákat ad erre John Habeston legutóbb megjelent műve, melyet igazi öntudattal ajánlok mindenkinek.

Hogy pedig továbbra is az angoloknál maradjunk, beszéljünk a mi új, kedves, szeretetreméltó primadonnáinkról, Risley Léliáról.

Azt beszéljük róla, hogy tizenkét éves korában jött át az óceánon; küzdve, fáradva angol szívós kitarással Bécsben kiképezte magát és most elszereződött a mi operánkhöz.

Hogy tovább folytassam kronológiáját, megelőzőm olvasóim kérdését és elárumol ismert udvariatsággal, hogy ő bizony — nem szép, azaz (visszaveszem a szavamat) nem a mi ízlésünk szerint szép. Van azonban elragadó szinpad alakja, csókolni való ízlése és olyan terjedelmű, tiszta csengésű hangja, a minőt Wiltné óta nem hallottunk a nemzeti színházban. Van ugyan még valami is, de azt nem én mondom meg önöknek, vagy legalább nem itt mondom meg: ezt az egyet olvassák el az én kicsi nyelvű kritikus kollégáim tudósításaiban, a kiknek egyetlen szent törvényük, hogy semmitse találjanak hibátlannak.

A héten tartotta a kisasszony második debütjét a „Sevillai borbély”-ban, és jól iskolázott éneke, koloritja ép úgy mint az első előadásnál elragadta a közönséget. Legnagyobb tetszést az éneklezőkénél aratott, midőn betétül Rossini egyik Roudóját sok virtuozitással és meglehetősen költészettel énekelte el. A nagy tapsra, mely ezután fhangzott, a kisasszony egy másik hangjegyet vett le a zongora pultjáról s Pauli úr (Almaviva) a zongorán pár ütemet intonált a „Maros vize folyik csendesen” népdalból. Ah! — hangzott az egész földszinten — és a meglepetés csak azt a kérdést tudta belőlünk kifacsarni: az angol miss magyar népdalt tanult be? Lett is a végén entuziasztikus elragadtatás. Már az első hangokat döngedelmes tapsvihar üdvözölte. S midőn a kisasszony a népdalt magyar szöveggel végig énekelte, oly tombolás és kendőlobogtatás volt, melyben világhírű nagy művész is ritkán részesül . . .

Nem válok még meg a nemzeti színházról, hisz mihelyest e néhány sort lefirkantotam, úgy is oda megyek, hogy végig nézzem ez idei első ujdonságát a „Rantzank”-at.

Tehát újra csak francia darabbal fogjuk kezdeni! . . .

Nem akartam ezzel nagy dolgot mondani; de most, miután már elhangzott száműzött hazánkfiának levele a Petőfi-társaság kebeléből az ország minden kis zugába és ezer diskusszió tárgyát képezte minden szavának profétai igazsága, én e helyen is megkérdézhetem: tehát újra csak francia darabbal fogjuk kezdeni? . . .

Feleljen meg rá Paulai úr! . . .

Lám, lám ragadok szavaimhoz, mint a részeg ember a lépéséhez.

A Petőfi-társaságot hozva szóba, el nem hallgathatom, hogy az akadémia palotájába is megkezdődött az ősz. A fent irt társaság hozta az első szelet és bizony meglepően szép számú közönséget söprött össze hallgatóinak. Nagy számot tett ki ezek között az a sok sima képű, meredt hajú, lángszemű és még lángolobb lelkű ifjúság, mely először látja együtt a nagyokat és eljött, hogy kijelölje titkon azt a helyet, hova egy időben ő fog nagy kényelemmel elhelyezkedni.

És a Petőfi-társaság után miről szólhatnék inkább közvetlenül, mint arról a szobor-ról, mely fekete burokban már ott néz le a corzó végén magas állványáról a Duna subgó hullámai közé?

Nemzeti költészetünk nagy üstökösének szobra is nemsokára büszkén nézi majd az idők szelét!

De erről többet jövőre! *Firkási Penna.*

Az állatbiztosításról.

A földművelés felvirágzásának egyik feltétele, hogy a mezőgazdasági tőke lehetőleg minden irányban megóvassék, alapjában soha megtámadva ne legyen, s a megsemmisülés veszélye soha ne fenyegetse.

Korunkban már ennek fontossága teljesen fölismertetett! s bizonyos többé-kevésbé tökéletes intézmények léptek ezen irányú működésébe, fölkaroltatva az egész emberiség által.

Ezen intézmények egyike a mezőgazdasági biztosítás, mely különösen a tűzveszély s a jégkár elleni biztosításban lelke kifejezését.

Midőn a legnagyobb örömmel állapítjuk meg, hogy a fentemlített két biztosítási ág

hazánkban, s így városunkban is örvedetes virágzásnak indult, s üdvös hasznosságának mindinkább több bizonyosságát adja, sajnálatos, sőt fájdalommal kell fölemlítenünk, hogy a mezőgazdasági biztosításnak harmadik ága, melynek fontosságát, hasznosságát, sőt feltétlen szükségét több állam a kényszerrel való terjesztéssel is igazolá, hazánkban még egyáltalában nem létezik, sőt még nyilvános kérdés tárgyát sem igen képezte.

Ezen harmadik ága a mezőgazdasági biztosításnak: az állatbiztosítás.

Senkiesem fogja tagadhatni, hogy a termeléshez szükséges igásbarmok a mezőgazdaságnak tökéletesen nélkülözhetetlen alapfőkéjét képezik, s ebből kifolyólag azt is egész határozottan állíthatjuk, hogy ezen igásbarmok megóvása, ezen termelő állatoknak a szükségélt állományban való föntartása a sikeres termelés szempontjából a mezőgazdaság egyik főfeladatának tekintendő, és az ezt célzó s a lehető legnagyobb mértékben pártolandó.

Szüksége van erre minden mezőgazdának, de különösen a kisbirtokosnak, s épen ezeknek érdekében tartjuk mi rendkívül hasznosnak e biztosítási ág életbeléptetését.

Mert a jelen viszonyok között nem igen képes a kisbirtokos gazda tönkrement állatait pótolni, s így kénytelen, különösen a munkaidőben, midőn terményeit vásárra még nem vitte, s így készpénze kevés, az állathány pótlása céljából vagy terményeit potom árón szédelő üzereknek előre eladni, vagy pedig lelketlen uszorások kíméletlen körmei közé kerül, kikhez a takarékpénztári kölcsönkötések akadályával szemben fordulnia kell.

Másképp azonban, ha ilyen állatbiztosítási egyesület a kisbirtokosoknak rendelkezésre áll, képes lesz elhullott állatait gyorsan s minden nagyobb áldozat nélkül pótolni s munkáját sikeresen folytatni.

Az állatbiztosítási egyesület célja lenne tehát: segédkezni nyújtani a mezőgazdának arra, hogy elhullott termelőállatait könnyű szerrel gyorsan, minden nagyobb áldozat nélkül pótolhassa, s így szédelő üzerek, lelketlen uszorások kezei közül magát kimenthesse.

Nem is kell említenünk, hogy e biztosítási ág meghonosításának azon nagy előnye is van, hogy a biztosított állomány mintegy ingatlanná tétetvén, arra igen könnyen kapna kölcsönt.

De hogyan tartjuk mi lehetőknek és célszerűnek ez eszme kivételét, mily módon óhajtjuk mi az állatbiztosítást létesíteni?

Vajjon nagy országos pénzüzetek vagy maguk az érdekelt felek hivatottak e cél elérésére?

Mi legjobbnak gondoljuk, ha maguk a mezőgazdák veszik ez ügyet kezükbe, s pedig oly módon, hogy alakítsák egy egyesület maguk a kisbirtokú mezőgazdák által önmaguk számára egymásnak solidaris lekötele által helyi korlátok között.

Ne legyen ez egyesület nagymérvű, ne foglalkozzék spekulációval, ne bocsátkozzék nagyobb és kockázatos pénzügyletekbe, hanem bizonyos számú részvényeket kibocsátva, alakuljon meg helybeli gazdáinkból, célja csakis a helyi gazdák állatállományának biztosítása legyen, s e körét soha túl ne lépje.

Ezen általános észrevételeket csak irányadsképpen hoztuk fel, a részleteket azon időre hagyjuk, midőn fölvetett eszménk nyilvános kérdéssé válik s általános diskusszió tárgyát fogja képezni.

Reméljük, hogy ezen idő nem sokáig fog késni.

Mert hisszük, hogy szerény nézeteinket helybeli mezőgazdáink figyelmükre fogják méltatni, s átlátva majd az állatbiztosítás hasznát s annak könnyű létesítését, törekedni fognak ezt megvalósítani.

Ezen eszmék megvitatását különösen városunk gazdasági együletének ajánljuk.

r. v.

A Cypriáni vagy szt.-mihályi vásár.

A vak is talál garast. Ez a közmondás a legtalálhatóbb a legközelebbi országos vásárrunkra, — mely hogy a többitől elütött, valóban csak azon véletlennek köszönhető, mely az idézett közmondásban nyert kifejezést. Egy héttel előtte kezdett esni az eső, s ha nem esett is szakadatlanul, nem volt nap nagy eső nélkül. Az idő zordon, az út mindenfelé sárral borított volt, mindenki azt hitte, hogy a vásár egyike leszen a legrosszabbaknak, miket évek hosszú során át megtörtént. Kellemes családás váltotta fel a rossz előzérteket. A vásár általában, mint mondani szokták, beütött. Akár az eladókat, akár a vevőket tekintünk, elég látogatott volt. Lásuk azonban részünként.

A marha-vásár volt mint rendesen a legnépesebb — több ezer darab lévén kiállítva. Vevő sok volt, s egypár hizott ökrért 290 frtot, a jármos ökr párjáért 240 frtot, hizott tehénért 135 frtot, fejőstehénért 100 frtot adtak.

A ló-vásár szinte népes volt, s nagy volt benne a mozgalom, mit az idézett elő, hogy szállító járt benne, ki a hadi szolgálatra alkalmas lovakat jó árért szedte. Így hibátlan kocsislovakért 200 frtot, igás paraszt lóért 60—70 frtot fizettek.

A sertésvásárból némi lankadság mutatkozott, az árak is alább szálltak. Öreg sertésért azonban fizettek most is 60 frtot, míg a fiatal süldő 30 frtot kapható volt.

A hizott ürű párja 22 frtot, a soványé 16 frtot kelt.

A szárnyasokra is jó világ volt. A hizott ludat vették 6 frtot, a soványat 2 frt 80 krért. Egy pár hizott kacsa ára 1 frt 50 kr., a soványé 1 frt 10 kr. volt. Pulykát nem adtak 2 frt 40 krnél alább, a kappan párjátért elkértek 1 frt 30 krt, a tyúkért 1 frt 10 krt, a csirkét pedig 75 krral fizették.

A tojás száza 3 frt volt.

A gyalogvásár már ennyire nem volt élénk, de rossznak ez sem mondható. Elég népes volt s a kínálat is kereslet arányban állott benne.

A tisztabúza métermázsánként 9 frtot, az eleges 8 frtot, a rozs 6 frt 20 krért, az árpa 6 frt 30 krért, a zab 6 frt 30 krért, tavali kukoricza 7 frt 50 krért, köles 6 frt 50 krért, krumpli 1 frt 80 krért kelt.

Egyéb terményekre is volt vásár, de alacsony áron vették. Például egy fogás hagyma 3—6 krért kelt, miért más időben 25—30 krt adtak.

A kézműárúk közül a subának, szürnek, eszmának volt legnagyobb kelete. Subáért 40, szürért 10 frtot, a eszmáért 6 frt 50 krt adtak.

Akós hordót 3 frtot, nagy hordót akónként 1 frt 60 krért lehetett venni.

100 fej káposzta 8 frt.

Ószalonna métermázsánként 92—105 frtig, új 74 frtot kelt.

UJDONSÁGOK.

— **T. laptársunk** a „Kecskeméti” „Egy új párt” című cikkünkkel foglalkozván, az abban foglalt eszmét helyesnek és a megvalósításra érdemesnek tartja ugyan, de megjegyzi, hogy a mi társadalmunk talaja nincs még reá kellőleg előkészítve. Mi azonban ennek ellenkezőjéről vagyunk meggyőződve, s azon reményben, hogy ezen meggyőződésünk az ellenzék körében is oszlatni fog, fölkerjük t. laptársunkat, hogy vegye ki az asztalökből általa említett cikkét s közölje azt. Megjegyezzük még t. laptársunk megnyugtatóására, hogy jelszavunk tiszta, önzetlen és — hátsógondolat nélkül való.

— **A kecskeméti reform. főiskolai szepirodalmi önképzőkör** alakuló közgyűlésén tisztviselőit következőleg választá meg; elnök Szappanos Sándor IV. é. j.-h., alelnök Krivácsi Géza, titkár Beke Bálint, főjegyző Falta Pál, aljegyzők Rutkai Kálmán és Szentmiklósy Péter, pénztárnok Szappanos Károly, ellenőr Hajdú Lajos, főkönyvtárnok Ugrik Géza, alkönyvtárnokok Papp Péter, Tóth Antal, olvasda-felügyelő Faragó László.

— **A helybeli állami főreáltanoda** érdemes igazgatójától azon helyreigazítást vettük, hogy Szántó Kálmán nem helyettes-tanárnak neveztetett ki, hanem mint tanárjelöltnek neki a minisztérium részéről megengedtetett, hogy az igazgatóság ellenőrzése mellett egy próbaéven keresztül a magyar irodalmat valamely alsóbb osztályban díjtalanul taníthassa.

— **Necrolog.** A városi törvényhatósági közigazgatási bizottságának halottja van. Válskay Imre királyi tanácsos s Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye főmérnöke f. hó 24-ikén elhunyt. Benne közigazgatási bizottságunk egy tevékeny, buzgó s lelkiismeretes tagját veszítette el. Béke lengjen porai felett!

— **A huzamos esőzések** következtében szőlőtermésünk, mely igen szépnek ígért, egészen tönkremegy, s sok ember vérmes reményei semmisülnek meg.

— **Öngyilkosság.** Csolnoky Ferenc 58 éves nős szabóiparos f. hó 25-ikén zilált anyagi viszonyai miatt lakháza padlásán magát felakasztotta. A jobb sorsra érdemes képzet iparos, ki a bécsi s párizsi világiállításon is nyert aranyérmeket legszebben kiállított dísz magyar áltönyeiert — egy időben legkeresettebb szabó-üzletelt birt, — de az utóbbi évek üzletpangásai őtet is örvénybe taszították.

— **Hymen.** Festő Gergely postatiszt f. hó 24-én tartá eljegyzését a kedves Buttinger Ida kisaszonnyal. Megérdemelt hosszantartó boldogságot kívánunk a fiatal jegyespárnak.

— **Tolvajlás.** Szabó Erzsébet félegyházi lakosnő, ki kávéméréssel foglalkozik, bement f. hó 21-én Feuermann József zálogintézet-tulajdonoshoz s ott gyűrűt vásárolni akart, azonban mind drágának találva, eltávozott. Csak távozása után vette észre a zálogintézet-tulajdonos, hogy egy karikagyűrűje hiányzik, keresésére indult, de meg nem találta. Este véletlenül a vasútnál levén, őt felismerte vándortól s az ott levő rendőrökkel a kapitányi hivatalba kísértette be, honnan a járásbíróshoz vezetettét át.

Névváltoztatás. Glonesák János rózsahelyi illetőségű, kecskeméti lakos, vezetőnevének „Rózsahelyi”-re kért átváltoztatását a belügyminiszter jóváhagyta.
A „joghallgatókat segélyező egyesület” f. hó 27-én tartotta tisztújító közgyűlését. A kisebbségi párt (elnökjelölt Bagi Laci) tartózkodott a szavazástól, és így a tisztikar következőképp alakult meg: elnök: Szappanos Sándor IV. éves joghallgató; alelnök: Csernyánszky Sándor; főjegyző: Gümöry Sándor; aljegyző: Csanádi Sámuel; pénztárnok: Körösi Lajos; ellenőr: Zsigmond Kálmán; választmányi tagok: Domján István Zoltán, Bozó Pál, Salamon Károly, Benesik Antal, Glanovics Béla, Steiner Gusztáv. A kisebbségi párt — hirszerint — semmisségi panaszt nyújtott be a tanári karhoz a választás ellen.
A városi tanács m. hó 28-ikán kelt végzésével a szüret megeresztése f. hó 2-ikára határozottatott el.

Betörés. Gyenes József főlegyházi atyafi kecskeméti sertésbúrára éhezett, fel is fedezte azt Viski Mihály vágókapubeli lakos óljában, s az ól lakóját feltörve, kívánalmá tárgyát tulajdonába lenni vélte, midőn a tulajdonos által tetten éretett, viaskodás fejlődött ki közöttük, mi közben Gyenes megugrott s csak Viski László és Szelei Pál városi rendőrség sikertült őt hosszas kergetés után elfogni s a törvényszék fenyítő osztályának átszolgáltatni.
Veszekedő cseléd. Györfy Ferenczné 4-ik tizedbeli lakosnő azon panaszát terjesztette elő a kapitányi hivatalnál, hogy cselédje Szijártó Erzsébet, mivel megpirongatta, őt szidalmazni kezdte, majd tetlegességre ragadtatva őt bántalmazta s összerugdalta, s a további bántalmazástól Györfyné fia hazakerkezte óvta őt meg. A brutális cseléd átkisértetett a járásbíróhoz.

Meghaltak szeptember hó 22-től 28-ig bezárólag: 22-én: Kölsch Juliánna öz. Gross Salamonné 100 éves, végelgyengülés; Farkas Pál fia János 1 éves, bélhurut; Nagy Ferencz leánya Rozália 3 1/2 éves, bélhurut; Gyulai József nős kőműves 51 éves, genyér; néhai Keresztes István leánya Rozália 20 éves görvélkór. 23-án: Bóna Lajos leánya Mária 3 hónapos bélhurut; Koczó Pál fia Benjamin 1 éves, bélhurut; Mátyási Péter leánya Judith 1 1/2 éves, bélhurut. 24-én: Balogh Pál leánya Rozália 15 hónapos, bélhurut; Szalontai Antal fia Elek 2 hónapos, görés; Hermann Ferencz leánya Juliánna 3 hetes, görés; Gyulai István fia Mihály 5 éves, torokgyík; öz. Markó Erzsébet Németh Imréné 76 éves, szélhűdés; Varga János leánya Juliánna 14 éves, gümökór; Kis Erzsébet törvenytelen fia Mihály 2 1/2 éves, vizrák. 25-én: Laboda István fia Ferencz 2 éves, bélhurut; Springer Samu fia Lajos 11 hónapos, bélhurut; Rác János halvaszületett leánya; Para János nős ács 84 éves, végelgyengülés. 26-án: Tóth József öz. napszámos 57 éves, végelgyengülés; Nyúl György nős napszámos 60 éves, végelgyengülés; Fodor József nős kézimunkás 48 éves, gümökór. 27-én: Koba József fia Mihály 7 1/2 éves, vörheny; Csolnoki Ferencz nős iparos 58 éves, öngyilkosság; Hardi József nőtelen 35 éves; Néhai Habran Ferencz fia Pál 22 éves, hagymáz; Szijártó Rozália törvenytelen leánya Rozália 4 hónapos, görés. 28-án: S. Kovács Mihály leánya Bozália 5 hetes, idétlenség; Kormos János fia János 1 1/2 éves, görés; Kovács Mihály fia István 9 hónapos, bélhurut; Fekete Anna Szöllösi Jánosné 86 éves, végelgyengülés, Konká Gáspár fia Mihály 3 hetes, idétlenség.

ORSZÁG-VILÁG.

Eszéken az alföld-fümei vasút hidjának egyik hidlábja f. hó 23-án, midőn a vegyesvonat a Dráván áthaladt, összeomlott. A gép, a szerkocsi, két megrakodott teherkocsi és két katonákkal telt személykocsi beleesett a megáradt folyóba. A szerencsétlenség alkalmával 25 ember vesztette életét. — A delegációk összehívása október hó 25-ére tüzetelt ki. — A kápolnai vérengzés következtében a kormány — mint hírlík — katonai karhatalommal fogja az adókat behajtani Kápolnán és környékén. — Az Iron and Steel Institute Budapestre rándult tagjait a legszívesebben fogadta és vendégelte meg. Az angol vendégek a főváros nevezetességeinek megtekintése után a vidéki vasgyárak tanulmányozására indultak. — A perzsasah, legközelebb ismét meglátogatja Európát. — Az Eszláron elzárt utasok azt vallották, hogy kinzással csikartak ki tőlük terhelő vallomásokot, a melyeknek semmi igaz alapjuk nincs. — Agárdon (Fehérmegyében) a nemzetközi ekeversenyen több ezer ember jelent meg. Ott voltak Kemény és Szapáry miniszterek is. A bemutatott gőz-ekék nagy elismerésben részesültek. — A ferenczrendi szerzetesek jövő hóban fogják megünnepelni szerzetelapítójuk, arriasi sz. Ferencz születésének 700-ik évfordulóját. — Kossuth Lajos születése napjára vonatkozólag érdekes levelet intézett Hajász Pál tállyai lelkészhez. E szerint úgy rémlik előtte, miszerint szeptember 16 — 19-ike között született, de — mint írja — nem merné a szavát adni, ámbár gyanítja, hogy az eseményél alkalmasint jelen volt. — A legújabb statisztikai kimutatás szerint csupán közvetlen Hamburg át a múlt évben 6756 egyén vándorolt hazánkból Amerikába.

Az összes kivándorlók száma 10,453 lélekre rúg. — A finn falvakban egy új secta merült fel, melynek alapelve az, hogy a családban a nőt illeti meg a souverain tekintély. A férfiak hetenként egyszer győnni tartoznak nejeiknek. — Ifj. gróf Ráday Gedeon kinevezetett honvédelmi miniszterre. — Kossuth Lajos 80-ik születésnapja alkalmából Jalava finn költő is üdvözölte, mire Kossuth a köv. távirattal válaszolt: „Köszönet önnek, áldás a derék rokon finn népnek.” — A sidneyi világiállítási palota leégett. — A nemzeti muzeum képtárát a zsidók „hosszúnapiján” 8000 ember látogatta. — A „Pfeil” német hadihajó 70 nap alatt utazta körül a földet. — A czár, hirszerint, koronázása után meglátogatja a német és osztrák-magyar uralkodókat. — Knöpfler Vilmos, országgyűlési képviselő, a szabadelvű pártnak egyik jeles tagja meghalt. — Budweisban egy 121 éves asszony halt meg. — Pozsonyban a hét utolsó napjaiban a zsidóheczek oly mérvet öltek, hogy katonaságnak kellett közbe lépni. A zsidók vagyon- és személybiztonsága megátamadtatott, sok háznak ablakait betörték.

EGYET-MÁS. Egyszer egy századoshoz, kinek legényei bizonyos hiba miatt nagyon híresek vol-

tak, jött egy földműves ifjú azon panaszzal, hogy katonái subáját vitték el. „Nem hiszem én azt öcsém — mond a százados — mert az én legényeim nem elégedtek volna meg csupán csak a subáddal, a kabátodat is elvitték volna.”
Libákat kapott Mari öregebbik testvére Annától — ki tőle távol lakott — ajándékba azon megjegyzéssel, hogy ezeken kezdje meg a gazdaságát. — Egyszer aztán meglátogatta Anna Marit, ki is rögtön a libák után kérdőzködött. — Bizony nagy örömmel van azokban a libákban — szolt Mariska — s ha rájok nézek, mintha csak téged látnálak.

ÜZLET. Sertésvásári jelentése az első magyar sertésbúrázó és kölcsönlelegező részvénytársulatnak. Budapest-Köbönya, szeptember 29. A szükséglet a kész érett jószág kínálathoz képest még mindég csekély és minthogy a felhajtás különösen Szerbiából és Oláhországból folytonosan növekszik, e héten az úztet az árak csökkenése mellett, rosszul folyt le. Heti átlagárak: magyar vál. árú 260—300 kg. nehéz 58 1/2—59 kr., 180—220 kg. nehéz 59—60 kr., öreg 300 kg. túli 58 kr.; vidéki sertés 57—58 kr.

Table with exchange rates and prices. Columns include location (Szerbia, Románia, Budapest), item (Transitban, Helyi átlomány, Felhajtás, Elhajtás), and price in db. or kr.

Table with market prices (Piaczi árjegyzék). Columns include item (Tiszta búza, Kétszer, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri ó, Köles, Krumpli) and price in 8.80 krtól and 9.— krig.

HIRDETÉSEK.

Birtokeladás. Zágonyi Ferencz és Tari István urak szomszédságában fekvő, pusztaszentkirályi mintegy 28 hold szántóföld, előnyös feltételek mellett szabadkézből eladó. Értesítést ad Darányi Ferencz, helybeli ügyvéd.

RAVISSANTE hivatalosan megvizsgált, teljesen ártalmatlan készítmény. az arczbor szépitésére és fentartására DOKTOR LEJOSSE-től PÁRISBAN. A női szépség fehér, gyengéd, tiszta arczboron alapszik. Hölgyek, kiknek érdekükben van ezt fentartani, apolni, a nap és lég behatásától megóvni, ajánljuk ezen évtizedek óta legelőnyösebben ismert, általánosan kedvelt kitűnő arczbor-szépitő készítményt, mely a hölgyvilág pipere-asztalán nélkülözhetetlen és felülmulhatatlannak találtatott. Az arczbor ifjósítására és szépitésére legjobb megfelelő, tökéletesen ártalmatlan alkotrészekből összeállított bőrfinomító- és bőrszenny eltávolító készítmény, (nem kendőző!) mely a hölgyvilág általános elismerésében és kitüntetésében részesül s minden további dicséret nélkülöz.

SAVON RAVISSANTE Gyengéd bársony finom frissítő hatása miatt, melyet a bőre gyakorol, ezen felette kellemes illatú szappan a legnagyobb elismerésben részesül és a kik évtizedek óta kedvelik, bizonyítják, hogy felülmulhatatlan, mert a bőr finomítására a legjobb tulajdonságokkal bír. Egy doboz ára 3 darabbal 1.35 kr., darabja 50 kr. POUFRE RAVISSANTE Dr. LEJOSSE-től PÁRISBAN. A párizsi és londoni hölgyvilág és a legtöbb művésznők legkedveltebb arczpora. — Láthatatlan, igen jól tapad, és teljesen ártalmatlan. A kik évek óta használják, meggyőződtek, hogy a RAVISSANTE ARCZPOR felülmulhatatlan, az arczbornek természetes üdöséget, frissiséget és egészséges viruló kinézést kölcsönöz. Nagy doboz ára 1 frt., kis doboz 60 kr., fehér vagy rózsaszínű. Valódi minőségben kaphatók nagyban és kiskereskedésben a központi főraktárban SVARC FRIDERIKA illatszertárában „A VIRÁGKOSÁRHOZ.” BUDAPEST, VÁROSHÁZ-TÉR 9. TÖRÖK JÓZSEF úr gyógyszerárában, király-útea 12. és a legtöbb vidéki gyógyszerárakban. KECSKEMÉTEN: KATONA ZSIGMOND úr gyógyszerárában. 183 (10—2)

Csodálatra méltó a természet ereje, ha az a kellő módon alkalmaztatik. A természet ereje! Egy kiáltok én is fel, és önnek ezennel legbensőbb köszönetemet fejezhetem ki, miután hála legyen érte az istennek, az ön Winkelmayer-féle bojtórjángyökér-szesz és hajkenőcsé segélyt hozott számomra hajam kibulása ellen s annak újra növesztésé s csak azt óhajtanám, miszerint az igazság a világnak tudomására jusszon. Kaufman P. Duklán. Hét évig kopasz és szakállatlan. — mint a milyen 24 éves fiatal ember létemre voltam, csaknem kétségbe ejtő. Az ön csakugyan csodálásra méltó és gyógyhatású Winkelmayer-féle bojtórjángyökér-szesz és hajkenőcsének használata után alig két hónap alatt ismét tömött hajam nyertem, sőt még a szakállam is, melynek kinővésében pedig még magam is kételkedtem. Igen szép sűrűn mutatkozik. Hála érte az istennek s a természet gyógyerejének; önnek köszönetemet, miután legközelebb Bécsbe föl fogok rándulni, elő szíval fogom kifejezni. Kandler J. gépész Budapest. Az ön Winkelmayer-féle bojtórjángyökér-szeszének néhány üveggel elhasználása után, parókámat, melyet már csaknem egy éve viseltem, ismét fejtetethetem, s most ismét megvan a hajam, sőt több mint ezelőtt. Ezen eredményről hála bárki is meggyőződhetik. Wendi J. jószágtulajdonos B. Lag. a Thaja mellett Alaó-Ausztria. Én az ön valódi Winkelmayer-féle bojtórjángyökér-szeszéből 2 palackkal hoztam magamnak, s annak használata mellett mindamellett is, hogy alig vagyok még 20 éves, rövid pár nap alatt nagy és szép szakállt kaptam. Ezennel hála köszönetemet fejezem ki, maradtam tiszteltetőleg. Ifjú Maguser Lőrincz, Krappon (Kraina). Legbensőbb hála köszönetemet az ön Winkelmayer-féle bojtórjángyökér-szeszért, melynek három heti használata után pompás tömött szakáll birtokában vagyok. En az ön csodálatra méltó készítményeit mindenkinél a legmelegebben ajánlhatom. Berger József Elg. lovag, Bécs. Ezen, valamint sok más szász elismerő- és köszönetirat, melyek nálam eredetiben mindenki által bármikor is betekintés végett ki vannak téve, a Winkelmayer-féle bojtórjángyökér-szesz és hajkenőcsé minden dicséretet feleslegessé teszik, mivel a jó önmagát dicséri meg. Árai: 1 palack Winkelmayer-féle bojtórjángyökér-szesz . . . 90 kr. 1 tégely . . . hajkenőcsé . . . 50 „ 1 palack . . . olaj . . . 40 „ Pósta! megküldésnél (a pénzbeutalás vagy utánvétel mellett) csomagolásiért 10 krral több. Központi raktár WINKELMAYER J. Bécs VI., Gumpendorferstrasse 159. Főraktár Budapest: Török József-nél, gyógyszerész király-útea 7. sz. Zégráb: Mittelbach S. gyógyszer. Pozsony: Karer J. illatszerezés Fischerth utca 6. Temesvárott: Jaromiss E. gyógyszer. Tarazay István gyógyszerész. Kolozsvárott: Székely Miklós gyógyszerész. Gyöngyösön: Mersitz Nándor gyógyszerész. Debreczen: Rothszelnek E. gyógyszer. valamint minden birmeves gyógyszerész- és illatszerezés-kereskedésben. A tömredék hamisítás kikérülése végett csak arra kérétk mindenkor Winkelmayer-féle valódi bojtórjángyökér készítményt kérni. s arra ügyelni, hogy minden palackon J. Winkelmayer, Bécs VI. Gumpendorferstrasse 159. czég legyen alkalmazva. 156 (12—12)

Számos bizonyítvány a legelső orvosi tekintélyektől. Érdemermek kiállításokról. Harminez éven át jónak bizonyult. Anatherin-szajviz Dr. POPP J. G. től es. kir. udvári fogorvos Bécsben, I. Bognergasse 2. Gyökeres gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint szinte a szájtüreg és a foghöz mindennemű betegségre ellen. Jónak bizonyult öblgető viz az idült torokbajoknál. Egy nagy palack a frt. 40 kr., egy közép u frt. és egy kicsi 50 krral. Növényi fogporra, rövid használat után a fogakat vakító fehérré teszi, annélkül, hogy azok ártalmára volna. Ára dobozonként 63 kr. Anatherin-fogpastája üveg szelencékben u frt 22 krral, jónak bizonyult fogtisztító szer. Illatos fogpastája a szájtüreg és a fogak ápolása s fentartására a legkitűnőbb szer, darabja 35 kr. Fogoloma, igen gyakorlati s a legbiztosabb szer a lyukas fogak önölmozására. Ára dobozonként 2 frt u0 kr. Popp gyógy-növényiszappana, a legkitűnőbb piperezés sömörög, kiütés, májfolt és seplő ellen, a tiszta arczbor előmozdítás és megtartására, különféle bőrtájk ellen, egy db ára 30 kr. Utánzásoktól, melyet néhány gyáros használ, övünk, miután a miénkhez hasonló csejgélvényeket használnak és termelvényeik a miénkhez igen hasonlítanak. Bevásárlásnál kérjük szigorúan a czégre nézni. Raktárak: Kecskeméten Molnár János, Katona Zsigmond és Machleid Alajos, Nagy-Körösön Tarkay K. és Medveczky S., Szolnokon Boár G. és Horánszky I., Félégyházaán öz. Hofer A., Szentesen Dósa B. és Várady L., Majsán Tarjai P., Czegléden Persay A., Kis-Körösön Gubás K., Szabadzállásán Martinovicz P., Csongrádon öz. Meister E., Mező-Túron öz. Somogyi G. gyógyszerárakban. 36 (20—16)

A BERGER-féle orvosi KÁTRÁNY-SZAPPAN orvosi tekintélyek által ajánlva a legtöbb európai államokban fényes sikerrel használtatik mindennemű bőrkütegek, különösen a rüh, az idült és pikkely-sömör ellen, a kosa, a sömör-repedvény, a fej- és szakáll-korpa ellen. A BERGER-féle kátrány-szappan 40%-től fakátrányt tartalmaz és észrevehetőleg különbözik a többi kátrány-szappanoktól, melyek a kereskedelemben előfordulnak. — Tévedések kikérülése végett a gyógyszerárakban kizárólag BERGER-féle kátrány-szappan kérendő és az ismert védjegyre ügyelendő. — A gyengébb kátrány-szappan az arczbor tisztátlansága, nemkülömben a gyermekek bőr- és fejkütegei ellen, úgy szintén mint felülmulhatatlan cosmeticus mosdó és furdószappan a Berger-féle Glycerin kátrány-szappan szolgál napi használatban. — Ezen szappan 35%-től Glycerint tartalmaz és parfümözött. Ára darabonként használati utasítással 35 kr. Egyedüli helyettes a bel- és külföld részére: G. HELL gyógyszerész Troppauban. Magyarország majd minden gyógyszerárában kapható. Főraktár Kecskeméten: MOLNAR JÁNOS gyógyszerész úrnál. 51 (24—15)